

obilježavanja Međunarodnog dana muzeja, uvršten od žirija 17. zagrebačkog salona u sekciju PRIJEDLOG. Osim u »Znanstvenoj knjižari«, izložbe su bile priređene i u izlozima knjižara u Ilici 7, Ilici 30 i »Salonu knjiga za radne organizacije« u Masarykovoj ulici.

Akcije koje su se 18. svibnja odvijale na zagrebačkim ulicama i trgovima, u vrtu Arheološkog muzeja, na Zrinjercu i svim usputnim stanicama zagrebačkog turističkog tramvaja, u kojem je gradom kružilo četrdesetak mladića i djevojaka obučenih u kostime s prijelaza stoljeća, vratile su gradu i građanima Zagreba onaj već davno zaboravljeni osjećaj zajedništva i prisnosti, pučkog veselja. Letak koji su kostimirani mladići i djevojke dijelili prolaznicima sadržavao je osnovnu poruku i cilj akcije: želimo obznani ulogu i mogućnosti muzeja, pokazati da su muzeji mjesto gdje se na prošlosti uči budućnost, dokazati da nema slobode bez kulture i kulture bez muzeja, želimo nadvladati nepoznavanje muzejskih ustanova i rada muzejskog osoblja. Uz žive animacijske akcije koje su se već od ranih jutarnjih sati odvijale na ulicama i ponovno otkrivenom prostoru vrta Arheološkog muzeja (koji je dalekovidnom odlukom radnika muzeja spašen od automobila), u Muzeju za umjetnost i obrt, Modernoj galeriji i Arheološkom muzeji kustosi su bili na raspolaganju zainteresiranim građanima koji posjeduju vrijedne predmete a ne znaju im podrijetlo. Stručnjaci za: staklo, kerami-

ku, metal, tekstil, namještaj, numizmatiku i umjetnost 19. i 20. stoljeća obavili su toga dana tridesetak uspješnih stručnih ekspertiza. Tijekom čitavog dana brojna publika imala je priliku razgledati izložbu publikacija muzeja i galerija Jugoslavije, kao i stalnu projekciju filmova i dijapozitiva muzeološkog i galerijskog sadržaja u gostoljubivim prostorima Arheološkog muzeja koji je, kao i svi zagrebački muzeji i galerije, bio besplatno otvoren za sve posjetitelje kojima je na raspolaganju stajalo i stručno vodstvo.

Samo praznovanje započelo je 18. svibnja promenadnim koncertom Limene glazbe ZET-a u paviljonu na Zrinjercu uz kostimirani »Korzo 1900« i pantomimske improvizacije clowna Burze (Branka Burzića) koji je izvanrednim entuzijazmom pripremio i vodio kostimirane studente povijesti umjetnosti i Likovne akademije. Nakon što je Tomislav Šola, direktor Muzejskog dokumentacionog centra, svečano obznani građanstvu da je proslava Međunarodnog dana muzeja i službeno započela, na pozornici, koju je specijalno za tu priliku uz svu tehničku opremu besplatno ustupilo Hrvatsko narodno kazalište, započeo je bogati program koji se odvijao do u kasne noćne sate. Učenici Centra za jezike sudjelovali su recitalom klasičnih tekstova, kao i glumci Fabijan Šovagović i Zlatko Vitez; na pozornici i u vrtu odvijala se »Revija mode 1900 — živi muzej«, u jednoj od odaja Arheološkog muzeja publika je mogla pratiti kon-

cert sastava za ranu glazbu »Syntagma musicum«, nastupio je Zbor »Ivan Goran Kovačić«, u prostoru vrta našao se i tvorac anti-muzeja Vladimir Dodig-Trokut, studenti Likovne akademije mašili su se kista i po neobzukanom, urušenom zidu vrta oslikali različite povijesne motive. Zacijelo, pun pogodak u privlačenju publike bili su izvanredni nastupi jazz-glazbenika »Big band« te atraktivna rock-grupa »Animatori«.

Sutradan, 19. svibnja, u »Znanstvenoj knjižari« organiziran je drugarski razgovor svih sudionika proslave i njihovih gostiju, da bi se nakon toga poveliko društvo okupilo na veselom koktelu koji je bio priređen u Muzeju grada Zagreba.

Teško je na jednom mjestu, iako se radi o kronici događaja, obuhvatiti sve ono što se odvijalo tih dana, sve one prisne kontakte i razgovore, sve ono što je ovogodišnju proslavu Međunarodnog dana muzeja učinilo nezaboravnom. Izostat će i nabranje imena ljudi koji su sudjelovali u nimalo laganoj pripremi i realizaciji projekta s više nego izvanrednim entuzijazmom, koji je naprosto plijenio iz dana u dan u skromnim i dragim prostorima Muzejskog dokumentacionog centra. Izostat će iz jednostavne ljudske bojazni autora ovog priloga da možda nekoga od njih nepravedno ne izostavi.

Za kraj poslužio bih se jednom više nego indikativnom rečenicom Tomislava Šole: »Prag muzeja prekoračuje se vrlo teško i bojažljivo; u svakodnevicu mistificiran ali i degradiran pojam muzeja očito je moguće afirmirati jakim, udarnim naletima kulturne akcije koju treba slijediti napredna svakodnevna praksa.«

U tome, za muzealce, zasigurno leži i jedna od alternativa postojećem!

Međunarodni dan muzeja u Galeriji samoukih likovnih umetnika u Svetozarevu

Koviljka Smiljković

Galerije samoukih likovnih umetnika, Svetozarevo

Galerija samoukih likovnih umetnika iz Svetozareva, prigodnim manifestacijama obeležila je 18. maja 1982. svetski Dan muzeja. Za učenike osnovnih i srednjih škola održano je predavanje iz oblasti muzeologije s temom »Nastanak i razvoj ustanova za zaštitu kulturnih dobara u Jugoslaviji

Kostimirani »Korzo 1900« na Zrinjercu u Zagrebu

s posebnim osvrtom na muzeje najveće i delatnost Galerije u Svetozarevu (predavač je bila Radmila Cvetković, kustos). Drugo predavanje, koje je bilo takođe planirano u isto vreme, na temu »Samouka umetnost Jugoslavije u zbirci Galerije u Svetozarevu«, a čiji predavač je trebalo da bude kustos Liljana Kojić, nije održano zbog bolesti kolegice.

Predavanje je imalo veliki uspeh i izazvalo veliko interesovanje kod učenika, jer je to prvi njihov susret s ovom temom. Prisutno je bilo oko 300 učenika, pretežno iz osnovnih škola. S obzirom na njihov uzrast, predavač je tekst predavanja dopunjavao posebnim objašnjenjima manje poznatih pojmova. Posle predavanja učenici su postavljali pitanja, a drugarica Cvetković je, pored toga, ukratko iznela i sadržaj neodržanog predavanja Liljane Kojić, kako bi tema bila zaokružena.

Istog dana, posle predavanja, u svetozarevskoj Galeriji je otvorena izložba slika Uroša Predića, iz zbirke Narodnog muzeja u Beogradu.

Autor izložbe je Vera Ristić, savetnik Narodnog muzeja u Beogradu. Izloženo je 25 slika, pretežno portreta (nastalih u periodu od kraja sedamdesetih godina prošlog veka do polovine tridesetih godina ovog veka). Izložbu je otvorila Koviljka Smiljković, direktor galerije, pri čemu je posebno naglasila da je izložba, kao i predavanje, organizovana u čast Dana muzeja.

Dan muzeja u osječkoj Galeriji likovnih umjetnosti

Branka Balen

Galerija likovnih umjetnosti, Osijek

Na preporuku MDC-a i predsjednice Muzejskog društva Slavonije i Baranje, mr Vesne Burić, uključila se Galerija likovnih umjetnosti sa svojim programom u obilježavanje Dana muzeja, 18. svibnja 1982.

Stručni kolegij galerije je prema generalnom programu za sve galerije i muzeje načinio svoj vlastiti:

Galerija je bila otvorena od 8 — 20 sati.

Ulaz i vodstva bila su besplatni.

Organizirana je prodaja stručnih publikacija galerije na štandu pred ustanovom. Prodajom je postignut uspjeh iznad svakog očekivanja. Adekvatan tome bio je i finansijski učinak prodaje.

Postavljena je posebna izložba (u jednoj dvorani izložbenog prostora Galerije) radova malo poznatih široj javnosti. Bilo je postavljeno šest slika spomeničkog i suvremenog karaktera. To su:

Vladimir Becić: Djevojke na travi, 1908.

akvarel, 240 × 315 mm
sign. 1. d. V. Becić 908

Miroslav Kraljević: Akt, 1912.

crtež crvenom kredom, 205 × 355 mm
sign. d. 1. Paris MK 1912.

Omer Mujadžić: Portret Tita

uljena sepija na papiru, 365 × 313 mm

sign. d. d. Mujadžić

Nepoznati slikar: Portret baruna Cserkicsy, sredina XVIII. st.

ulje na platnu, 128 × 96 cm
sign. nema

— uz sliku je priložena legenda s historijatom obitelji

Nepoznati slikar: Michael Arno, 1820.
ulje na platnu, 53 × 41,5 cm

sign. nema

Nepoznati slikar: Katarina Arno rođ. Krachenfels, 1820.

ulje na platnu, 53 × 41,5 cm
sign. nema

Michael Arno jedan je od prvih portretiranih osječkih apotekara. Uz sliku bila je postavljena legenda s historijatom obitelji Arno i njihovim vođenjem apoteke u Osijeku.

Pred galerijom stoji monumentalna skulptura Roberta Frangeša-Mihanovića: Palim borcima Šokčevićeve pukovnije, 1898, bronca, vis. 260 cm, koja je bila tom prilikom istaknuta. Pokraj skulpture bio je istaknut pano s historijatom događaja povodom kojega je spomenik podignut i značajem Frangešovog skulptorskog djelovanja u kontekstu hrvatske povijesti umjetnosti.

— Vršene su besplatne ekspertize tijekom cijelog dana.

Dan muzeja prošao je u osječkoj Galeriji izuzetno dobro. Zapravo, upravo onako kako bismo si priželjkivali, interes, posjeta i prodaja, ako ne svakodnevno, a ono barem tjedno.

Međunarodni dan muzeja u Sisku

Dunja Majnarić

Muzej Sisak, Sisak

U Sisku se od 5-25. 5. održavaju tradicionalni »Majski dani kulture« — manifestacija izrazito bogata najrazličitijim kulturnim zbivanjima. Muzej Sisak, koji se i ovog puta pridružio

tom šarolikom izražavanju na području kulture, po prvi je put svojim akcijama naglasio i Međunarodni dan muzeja — 18. 5.

Uoči tog dana (17.5.1982) u izložbenom prostoru Muzeja revolucije otvorena je izložba »Akvizicije«, koja je prikazala rezultate sakupljačke djelatnosti Muzeja Sisak u posljednjih tri do pet godina.

Arheološka zbirka s numizmatikom prikazala je više komada novca i različitih predmeta iz razdoblja starog vijeka. Od novca: skupni nalaz (sedamdeset komada) barbarske (ilirске), imitacije srebrnih helenističkih drahmi, te četrdeset komada srebrnog i brončanog novca raznih vladara od ranocaraskog do kasnocaraskog rimskog razdoblja. Od predmeta iz istog doba predočeno je nekoliko stilusa, par običnih željeznih prstenova i gema, ranokršćanska brončana lucerna i nekoliko keramičkih svjetiljki, te ulomci keramike *terra sigillate*.

Etnografska je zbirka bila zastupljena s trideset osam različitih predmeta (keramika, nošnje, pribor za pređenje i kuhanje, glazbala i inventari kuća i okućnica). Neki od većih predmeta, koji već sačinjavaju dio stalnog etnografskog postava, na ovoj su izložbi prezentirani fotografijama. Te, kao i sve ostale fotografije za ovu izložbu izradio je Krešimir Kiš. U okviru Galerijske zbirke izloženo je sedamnaest likovnih djela. Među njima se nalaze: mapa serigrafija Ivice Antolčića »Korablja«: mapa drvoreza iz vremena NOB-a Zlatka Price i Ede Murtića: akvareli, ulja na platnu i staklu Slave Striegla: grafike Miroslava Arsića: fotografije Mitje Komana, te po jedan rad Kaće Rosandić i Josipa Staniosa.

Desetak komada vrijednog oružja starijeg datuma (sablje, kubure, puške), keramički tanjuri i interesantni oblici opeka, te časopisi, albumi fotografija Siska i naljepnice tvornice »Teslić« iz prve polovice ovog stoljeća, bili su među četrnaest eksponata Kulturno-historijske zbirke.

Trideset devet predmeta Zbirke za radnički pokret prikazano je na ovoj izložbi. To su pokloni Josipa Broza Aleksandru Zidaru (britve i sat) te niz plakata, brošura, letaka, časopisa i listova vezanih za radnički pokret u Sisku.

Pokloni Muzeju Sisak priznanja i odlikovanja dodijeljena poznatim revolucionarima sisačko-banijskog područja, zatim brojne brošure, novine, dokumenti, slike, fotografije i oružje bili su četrdeset i jedan eksponat Zbirke za NOB, socijalističku revo-